

ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือผู้เสียหาย กรณีพนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้องคดีอาญา¹

มยุรี แผลติตะ²

จากการศึกษาเกี่ยวกับปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือผู้เสียหาย กรณีพนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้องคดีอาญา ตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. 2544 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. 2540 และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความหมาย ประวัติความเป็นมา แนวคิด ทฤษฎีและหลักการเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือผู้เสียหาย กรณีพนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้องคดีอาญา ตลอดจนศึกษาเปรียบเทียบกับกฎหมายของประเทศญี่ปุ่น และกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ปฏิญญาว่าด้วยหลักความยุติธรรมขั้นพื้นฐานสำหรับผู้เสียหายในคดีอาญาและการใช้อำนาจโดยมิชอบ ค.ศ. 1985 เมื่อมีการกระทำความผิดอาญาเกิดขึ้น นอกจากรัฐมีหน้าที่นำตัวผู้กระทำความผิดที่แท้จริงมาลงโทษ รัฐยังต้องชดเชยความเสียหายอันเกิดจากการกระทำความผิดที่รัฐไม่สามารถจับกุมผู้กระทำความผิดมาลงโทษได้ แต่รัฐกลับไม่ให้ความสำคัญกับการคุ้มครองสิทธิผู้เสียหาย ส่งผลให้ผู้เสียหายไม่ได้รับความเป็นธรรม ไม่สามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวก รวดเร็ว และไม่เลือกปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เสียหายเกิดความศรัทธา เชื่อถือในกระบวนการยุติธรรม ส่งผลให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมโดยรวมและความผาสุกของประเทศ พนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้องคดีอาญา ยังไม่สามารถคุ้มครองสิทธิผู้เสียหายได้อย่างเหมาะสม มีความล่าช้า ไม่มีประสิทธิภาพ เพราะกฎหมายไม่ได้บัญญัติไว้ชัดเจนที่จะให้ผู้เสียหายหาพยานหลักฐานใหม่ได้ อย่างเหมาะสม³ ซึ่งปัจจุบันผู้ศึกษาเห็นว่าบางขั้นตอนในการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือผู้เสียหาย กรณีพนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้องคดีอาญา ยังมีความคลุมเครือและยังไม่ชัดเจน

อย่างไรก็ตาม เมื่อได้ทำการศึกษาปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือผู้เสียหายกรณีพนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้องคดีอาญา พบว่ายังมีปัญหาอยู่หลายประการ สามารถสรุปได้ดังนี้

¹ บทความนี้เรียบเรียงจากค้นคว้าอิสระ เรื่อง ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือผู้เสียหายกรณีคำสั่งไม่ฟ้องคดีอาญาของพนักงานอัยการ โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์สุเมธ จานประดับ และคณะกรรมการสอบคือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สลิล สิริพิฑูร และ ดร.พิรพงค์ จงไพศาลสกุล

² นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (วิทยาลัยเขตบางนา) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

³ สุรวุฒิ รังไสย, “ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรม เนื่องจากคำสั่งไม่ฟ้องคดีอาญาของพนักงานอัยการ,” วารสารวิชาการ 11, 1 (มกราคม-มิถุนายน 2562): หน้า 165.

ประการแรกคือ ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือผู้เสียหายกรณีคำสั่งไม่ฟ้องคดีอาญาของพนักงานอัยการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 34⁴ บัญญัติไว้ว่า “คำสั่งไม่ฟ้องคดี หักสิทธิผู้เสียหายฟ้องคดีโดยตนเองไม่”

การฟ้องคดีเองของผู้เสียหายข้างต้นยังไม่มีความเหมาะสม ผู้ศึกษาเห็นว่ายังไม่สอดคล้องกับทฤษฎีความชอบด้วยกระบวนการทางกฎหมาย (The Due Process Model) ที่ว่าหากผู้เสียหายฟ้องคดีเอง การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมย่อมไม่สะดวก เช่น การรวบรวมพยานหลักฐาน การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ย่อมมีโอกาสสูงที่ศาลจะพิพากษายกฟ้อง⁵ เนื่องจากผู้เสียหายไม่มีความรู้ ประสบการณ์ทางด้านกฎหมาย ไม่มีที่ปรึกษาขาดกำลังทรัพย์ในการฟ้องคดี หากผู้เสียหายที่มีฐานะดีย่อมสามารถจ้างทนายความโอกาสที่ศาลจะพิพากษายกฟ้องย่อมมีน้อยกว่า เนื่องจากการจำกัดสิทธิของผู้เสียหายบางประการ ซึ่งหากหน่วยงานของรัฐจัดหาทนายความที่มีประสบการณ์ด้านกฎหมายให้ผู้เสียหาย อีกทั้งมีคุณสมบัติว่าคดี อีกทั้งไม่ได้ส่งผลกระทบต่อกระบวนการยุติธรรมแต่อย่างใด

ประการที่สอง ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือผู้เสียหาย กรณีพนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้องคดีอาญาตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. 2544 มาตรา 18 ที่กำหนดไว้ว่า “ให้อำนาจคณะกรรมการพิจารณาจ่ายค่าตอบแทนผู้เสียหายเพียงใดหรือไม่ก็ได้ เมื่อผู้เสียหายหรือทายาทซึ่งได้รับความเสียหายร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนแล้วให้พนักงานสอบสวนแจ้งสิทธิการได้รับค่าตอบแทนตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้เสียหายหรือทายาทของผู้เสียหายต้องยื่นคำขอพร้อมหลักฐานเพื่อขอรับค่าตอบแทนผู้เสียหายในคดีอาญาภายใน 1 ปี นับแต่วันที่ผู้เสียหายรู้ถึงการกระทำความผิด มิฉะนั้นจะเสียสิทธิไม่สามารถขอรับค่าตอบแทนได้”

ตามมาตรา 18 ข้างต้นนั้น การจ่ายค่าตอบแทนผู้เสียหายยังไม่เหมาะสม เป็นเพียงสิทธิและความช่วยเหลือที่ผู้เสียหายจะได้รับตามกฎหมายเท่านั้นแต่ไม่ครอบคลุมถึงการที่ผู้เสียหายควรมีส่วนร่วมในการพิจารณาค่าตอบแทนกับคณะกรรมการพิจารณาค่าตอบแทน แม้มีกฎหมายเกี่ยวกับการเยียวยาความเสียหายแก่ผู้เสียหายแต่ตามหลักปณิญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติในเรื่องของการให้สิทธิและช่วยเหลือผู้เสียหายได้รับค่าตอบแทนจะต้องพิจารณาได้ความเป็นกลาง ไม่มีอคติ และจะต้องให้ผู้เสียหายได้มีส่วนร่วมในการพิจารณาค่าตอบแทน หากมีข้อบกพร่องประการใดจะได้มีการทักท้วงได้ทันที ไม่ต้องเสียเวลายื่นอุทธรณ์ซึ่งอาจจะกระทบต่อผู้เสียหายเมื่อไม่ได้รับการชดเชย เยียวยา ความเสียหายตามความเหมาะสมดังเจตนารมณ์ของผู้เสียหาย

⁴ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 34.

⁵ วงษ์ วีระพงษ์, “การไต่สวนมูลฟ้อง,” ดุลพาฬ 3 (มิถุนายน 2497): หน้า 20.

ประการที่สาม ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิผู้เสียหายกรณีคำสั่งไม่ฟ้องคดีอาญาของพนักงานอัยการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. 2540 มาตรา 15⁶ กำหนดว่า “รัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ การเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ หรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ไม่ว่าจะเกี่ยวกับการฟ้องคดี การป้องกัน การปราบปราม การทดสอบ การตรวจสอบ หรือการเรียนรู้แหล่งที่มาของข้อมูลข่าวสารหรือไม่ก็ตาม”

เห็นได้ว่าการเปิดเผยข้อมูลนั้น ไม่ได้กำหนดชัดเจนว่าสามารถที่จะเปิดเผยได้หรือไม่ หากทำให้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพก็อาจจะเปิดเผยได้ หรืออาจจะเปิดเผยไม่ได้ ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของคณะกรรมการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยให้อิสระในการตัดสินใจ ผู้เสียหายไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร หากพิจารณาตามปณิญาสากล่าวด้วยสิทธิมนุษยชน ในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม คำกล่าวที่ว่า สิทธิที่รับรองไว้ตามกฎหมายรัฐธรรมนูญหรือแนวนโยบายพื้นฐานของรัฐ รัฐต้องเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในความครอบครองของรัฐที่มีข้อมูลเกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐหรือเป็นความลับของทางราชการตามที่กฎหมายบัญญัติ และต้องจัดให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารดังกล่าวได้โดยสะดวก ซึ่งตามปณิญาสากล่าวด้วยสิทธิมนุษยชนทำให้ผู้เสียหายไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของตนเองได้ และไม่ได้รับความยุติธรรมเท่าที่ควร

ดังนั้นแล้วเพื่อให้การคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือผู้เสียหายกรณีคำสั่งไม่ฟ้องคดีอาญาของพนักงานอัยการ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะสมและให้เกิดความเป็นธรรมกับผู้เสียหาย ผู้ศึกษาจึงมีข้อเสนอแนะให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมปัญหาดังต่อไปนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือผู้เสียหาย กรณีพนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้องคดีอาญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ผู้ศึกษาเห็นว่า เมื่อพนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้องคดีรัฐให้สิทธิผู้เสียหายฟ้องคดีได้เองนั้น ย่อมเกิดอุปสรรคมาก ภาระต่างๆ ย่อมตกแก่ผู้เสียหาย ซึ่งต้องได้รับการช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง การแก้ไขปัญหานี้จะสามารถนำกฎหมายมาบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือผู้เสียหายได้อย่างแท้จริง อันจะส่งผลให้ผู้เสียหายเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และเป็นธรรม จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมดังนี้

เดิม มาตรา 34 บัญญัติว่า คำสั่งไม่ฟ้องคดี หาดัดสิทธิผู้เสียหายฟ้องคดีโดยตนเองไม่

ขอเสนอแนะให้เพิ่มเติมเป็น มาตรา 34 กำหนดว่า “คำสั่งไม่ฟ้องคดี หาดัดสิทธิผู้เสียหายฟ้องคดีโดยตนเองไม่ ในกรณีที่ผู้เสียหายไม่มีทนายความและผู้เสียหายต้องการทนายความ ก็ให้ศาลตั้งทนายความให้”

2. ปัญหาเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือผู้เสียหาย กรณีพนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้องคดีอาญาตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. 2544 ผู้ศึกษาเห็นว่า การจ่ายเงินค่าตอบแทนผู้เสียหายนั้น มีเพียงแต่คณะกรรมการพิจารณาเป็นผู้จ่ายค่าตอบแทน

⁶ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 มาตรา 15.

เท่านั้น ผู้เสียหายไม่มีส่วนร่วมในการพิจารณา คณะกรรมการจะจ่ายเพียงใดก็ได้ขึ้นอยู่กับดุลพินิจ มีอิสระในการตัดสินใจ ไม่เป็นไปตามหลักมาตรฐานสากลที่ได้รับรองไว้ในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติที่ให้ผู้เสียหายมีส่วนร่วมในคดีและยังไม่มี ความชัดเจนในการจ่ายค่าตอบแทน จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมดังนี้

เดิม มาตรา 18 ค่าตอบแทนตามมาตรา 17 ได้แก่ (1) ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการรักษาพยาบาลรวมทั้งค่าฟื้นฟูสมรรถภาพทางร่างกายและจิตใจ (2) ค่าตอบแทนในกรณีที่ผู้เสียหายถึงแก่ความตาย จำนวนไม่เกินที่กำหนดในกฎกระทรวง (3) ค่าขาดประโยชน์ทำมาหาได้ในระหว่างที่ไม่สามารถประกอบกิจการงานได้ปกติ (4) ค่าตอบแทนความเสียหายอื่นตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง คณะกรรมการจะกำหนดให้ผู้เสียหายได้รับค่าตอบแทนเพียงใดหรือไม่ก็ได้ โดยคำนึงถึงพฤติการณ์และความร้ายแรงของการกระทำความผิด และสภาพความเสียหายที่ผู้เสียหายได้รับ รวมทั้งโอกาสที่ผู้เสียหายจะได้รับการบรรเทาความเสียหายโดยทางอื่นด้วย

ขอเสนอแนะ ให้เพิ่มเติมเป็น มาตรา 18 ค่าตอบแทนตามมาตรา 17 ได้แก่ (1) ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการรักษาพยาบาลรวมทั้งค่าฟื้นฟูสมรรถภาพทางร่างกายและจิตใจ (2) ค่าตอบแทนในกรณีที่ผู้เสียหายจำนวนไม่เกินที่กำหนดในกฎกระทรวง (3) ค่าขาดประโยชน์ทำมาหาได้ในระหว่างที่ไม่สามารถประกอบกิจการงานได้ปกติ (4) ค่าตอบแทนความเสียหายอื่นตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร **เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาจ่ายค่าตอบแทน ให้คณะกรรมการมีหนังสือแจ้งผู้เสียหายเข้าร่วมการพิจารณาค่าตอบแทน คณะกรรมการจะกำหนดให้ผู้เสียหายได้รับค่าตอบแทนเพียงใดจะต้องรับฟังความคิดเห็นของผู้เสียหายประกอบการพิจารณาด้วย** ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง คณะกรรมการจะกำหนดให้ผู้เสียหายได้รับค่าตอบแทนเพียงใดหรือไม่ก็ได้ โดยคำนึงถึงพฤติการณ์และความร้ายแรงของการกระทำความผิด และสภาพความเสียหายที่ผู้เสียหายได้รับ รวมทั้งโอกาสที่ผู้เสียหายจะได้รับการบรรเทาความเสียหายโดยทางอื่นด้วย

3. ปัญหาเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือผู้เสียหาย กรณีพนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้องคดีอาญาตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ผู้ศึกษาเห็นว่า บทบัญญัติดังกล่าวยังไม่สอดคล้องกับการคุ้มครองสิทธิผู้เสียหายในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร เนื่องด้วยการเปิดโอกาสให้ผู้เสียหายได้เข้าถึงข้อมูลข่าวสารเป็นสิ่งสำคัญต่อกระบวนการยุติธรรม ซึ่งไม่คุ้มครองผู้เสียหายหลังจากที่ผู้เสียหายฟ้องคดีแล้ว ผู้เสียหายไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลคดีได้ อันอาจทำให้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพเพราะเป็นดุลพินิจของคณะกรรมการในการพิจารณาว่าจะสามารถเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้หรือไม่ ในขั้นตอนนี้เป็นปัญหาว่าเมื่อผู้เสียหายไม่อาจนำพยานหลักฐานมาต่อสู้คดีได้ โอกาสที่ศาลจะยกฟ้องย่อมสูง แม้ว่ามาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 จะให้อำนาจเจ้าหน้าที่ในการใช้ดุลพินิจก็เป็นเพียงการให้อิสระในการตัดสินใจยังไม่คุ้มครองสิทธิผู้เสียหายอย่างแท้จริงที่ผู้เสียหายสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้

อันทำให้การปกครองในระบอบประชาธิปไตยไม่เป็นไปตามความต้องการของผู้เสียหายอย่างแท้จริง จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติม ดังต่อไปนี้

เดิม มาตรา 15 บัญญัติว่า ข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยก็ได้ โดยคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกัน (1) การเปิดเผยจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและความมั่นคงในทางเศรษฐกิจหรือการคลังของประเทศ (2) การเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ หรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ไม่ว่าจะเกี่ยวกับการฟ้องคดี การป้องกัน การปราบปราม การทดสอบ การตรวจสอบ หรือการรู้แหล่งที่มาของข้อมูลข่าวสารหรือไม่ก็ตาม (3) ความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการเรื่องหนึ่งเรื่องใด แต่ทั้งนี้ไม่รวมถึงรายงานทางวิชาการ รายงานข้อเท็จจริง หรือข้อมูลข่าวสารที่นำมาใช้ในการทำความเข้าใจหรือคำแนะนำภายในดังกล่าว (4) การเปิดเผยจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด (5) รายงานการแพทย์หรือข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลซึ่งการเปิดเผยจะเป็นรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร (6) ข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผย หรือข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ให้มาโดยไม่ประสงค์ให้ทางราชการนำไปเปิดเผยต่อผู้อื่น (7) กรณีอื่นตามที่กำหนดให้พระราชกฤษฎีกา คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดก็ได้ แต่ต้องระบุได้ด้วยที่เปิดเผยไม่ได้เพราะเป็นข้อมูลข่าวสารประเภทใดและเพราะเหตุใด และให้ถือว่ากรณีคำสั่งเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นดุลพินิจโดยเฉพาะของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามลำดับสายการบังคับบัญชา แต่ผู้ขออาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

ขอเสนอแก้ไขเพิ่มเติมเป็น 15 (2) บัญญัติว่า การเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ หรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ไม่ว่าจะเกี่ยวกับการฟ้องคดี การป้องกัน การปราบปราม การทดสอบ การตรวจสอบ หรือการเรียนรู้แหล่งที่มาของข้อมูลข่าวสารหรือไม่ก็ตาม เมื่อพนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้องคดีแล้ว ให้ผู้เสียหายมีสิทธิขอเอกสารหรือพยานหลักฐานหรือข้อมูลในสำนวนการสอบสวนก็ได้

เอกสารอ้างอิง

วงษ์ วีระพงษ์, “การไต่สวนมูลฟ้อง,” ดุลพาห 3 (มิถุนายน 2497): หน้า 20.

สุรวุฒิ ริงไศย์, “ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรม เนื่องจากคำสั่ง

ไม่ฟ้องคดีอาญาของพนักงานอัยการ,” วารสารวิชาการ 11, 1 (มกราคม- มิถุนายน 2562): หน้า 165.

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 มาตรา 15.

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 34.